

Obr. 18. Prostějov. Kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou (H 5/2021). Foto P. Fojtík.

Fig. 18. Prostějov. A Corded Ware culture inhumation grave (H 5/2021). Photo by P. Fojtík.

hrobové jámy čtvercového půdorysu o rozměrech 210 × 210 cm byly vyhloubeny na společné ose a vzdálenost mezi nimi nepřesáhla 50 cm. Jedná se o dosud neznámou lokalitu, která cenným způsobem doplňuje zřetelnou koncentraci hrobů a pohřebišť kultury se šňůrovou keramikou prostorově rozložených nad rozhraním Romžské nivy a Kojetínské pahorkatiny.

Literatura

Peška, J. 2013: Morava na konci eneolitu. Olomouc: Akademické nakladatelství CERM.

Summary

A linear trench dug within the framework of a rescue excavation connected with the reconstruction of the high-pressure gas pipeline Prostějov–Domamyslice in “Loukovská” field (Prostějov District) disturbed the fills of two inhumation graves associated with the late local phase of the Moravian Corded Ware culture (Fig. 17, 18). This previously unknown site represents a valuable addition to a distinctive concentration of Corded Ware culture graves and cemeteries spatially distributed above the boundary between the Romže Floodplain and the Kojetín Uplands.

Pavel Fojtík

Silůvky (okr. Brno-venkov)

„Vinohradské padětky“.

Eneolit. Ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Městské kulturní středisko Moravský Krumlov, p. o. – Městské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0978964N, 16.4605103E

Mezi paleolitickými a neolitickými nálezy (viz oddíl Paleolit, Neolit) byl identifikován přelomený ústěp s plošnou retuší z rohovce typu Krumlovský les, varieta II. Artefakt lze přibližně zařadit do průběhu eneolitu.

Literatura

Neuveдено.

Summary

The Paleolithic and Neolithic finds from Silůvky, “Vinohradské padětky” field (Brno-Country District) included an Eneolithic broken flake with surface retouch of Krumlovský les type chert, variety II.

Martin Kuča

Střilky (okr. Kroměříž)

„Nivky“.

Kultura smoravskou malovanou keramikou (mladší stupeň). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1535078N, 17.2027719E; 49.1507292N, 17.2002828E; 49.1535078N, 17.2027719E; 49.1504483N, 17.2009372E; 49.1532061N, 17.2034694E

Výzkum byl vyvolán stavbou plynovodu VTL Moravia a probíhal v úseku označeném 04-04. Zkoumaná plocha leží mezi intravilánem obce Střilky a silnicí Brno – Uherské Hradiště. Skryt byl úzký pás od vrcholu návrší ve směru SV–JZ až do údolí Zámeckého potoka. Výzkum probíhal od března do října roku 2021.

Zachyceno bylo na šest set archeologických objektů, převážně středověkých, s datací zhruba do druhé poloviny 13. století. Několik jam je možno přiřadit kulturnímu komplexu lužických popelnicových polí a jeden objekt, interpretovatelný pravděpodobně jako hliník, náleží mladšímu lengyelskému kulturnímu okruhu.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Several pits dated to the Urnfield period and a clay pit with finds dated to the Eneolithic, the Moravian Painted Ware culture (the younger step) were discovered at a multi-period site in the Střilky cadastral area, “Nivky” field (Kroměříž District). Otherwise, medieval features predominate.

Pavel Mos

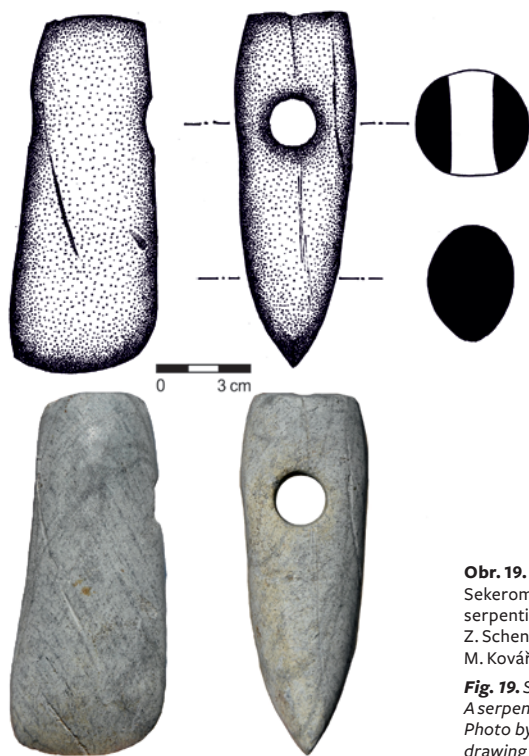
Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)

„Dílnice“, parc. č. 818/1.

Pozdní eneolit. Ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4915818N, 17.5490325E

V říjnu 2021 našel T. Šromota během povrchového sběru severozápadně od osady Kudlov na katastru obce Sušice na polykulturní archeologické lokalitě, na starších mapách pod traťovým názvem „Předlíbuší“, dnes v poloze „Dílnice“ (parc. č. 818/1) ojedinělý představitel kamenné broušené industrie z období pozdního eneolitu. Nadmořská výška v okolí místa nálezu činí 235 m. Lokalita, situovaná na zarovnaném povrchu Radslavické terasy na pravobřežní straně potoka Libuška, je známa od 70. let 20. století díky povrchovým sběrům S. Šromoty z Kudlova, na jehož činnost navázali členové Archeologického kroužku z Příbora a posléze další badatelé (Pavelčík 1985; Diviš 2004; Schenk et al. 2021, 17–20).

Obr. 19. Sušice. Sekeromlat ze serpentinitu. Foto Z. Schenk, kresba M. Kovářová.
Fig. 19. Sušice. A serpentine battle-axe. Photo by Z. Schenk, drawing by M. Kovářová.

Nalezeným předmětem je velmi dobře zachovaný exemplář kamenného sekeromlatu, není vyloučeno slezského typu, který byl po odlomení tylové části druhotně upraven (obr. 19). Rozměry předmětu jsou následující: délka 106 mm, max. šířka 41,5 mm, výška v úrovni ostří 49,9 mm, výška v úrovni tylu 35 mm. Hmotnost sekeromlatu činí 340 g. Sekeromlat se v podélném průřezu zužuje směrem k ostří. Příčný průřez má v úrovni ostří oválný až čokovitý tvar, v úrovni tylu téměř pravidelný kruhový tvar. Průměr provrtu činí na horní straně předmětu 18 mm, na spodní se zužuje na 16 mm. Ostří nástroje je nepoškozeno. Ve středu tylu je patrná nenápadná zahlazená jizva po odlomení v místě původního provrtu. Po odlomení byl poškozený předmět z kvalitního materiálu opatřen novým provrtem umístěným blíže k břitě nástroje. Sekeromlat byl zhotoven ze serpentinitu (hadce), horniny světle šedomodrého zabarvení. Naměřená hodnota magnetické susceptibilitity vykazuje $35,8 \times 10^{-3}$ SI jednotek. Sušický exemplář má na bočních stranách nápadně výraznou foliaci horniny použité pro výrobu, což je umocněno precizním finálním vyhlazením povrchu nástroje. Z geologického hlediska lze původ horniny hledat v oblasti serpentinitového masívu Gogolów–Jordanów (Přichystal 2009, 186–187).

Nově nalezený exemplář sekeromlatu ze Sušic rozšiřuje dosud známé nálezy těchto specifických artefaktů pozdního eneolitu na Přerovsku, ale na rozdíl od nich má zvláštní tvar, který neumožňuje jeho přímé datování ke kultuře se šňůrovou keramikou. V jejím prostředí k němu nenacházíme analogie. Původně mohl být součástí hrobového inventáře, narušeného hlubokou orbou. Nejblíže známý mohylník patřící kultuře se šňůrovou keramikou, zkoumaný v roce 1920 I. L. Červinkou, je vzdálen 1,5 kilometru jihovýchodním směrem v trati „Černá polehla“ na rozhraní katastrů obcí Pavlovice a Sušice u Přerova. Předchozí ojedinělý nález sekeromlatu slezského typu z katastru obce Sušice u Přerova pochází z trati „Komárovy“ v roce 2015 (Schenk 2021; Schenk et al. 2021, 26–27).

Z území přerovského regionu jsou sekeromlaty slezského typu známy z více lokalit, například Dřevohostice, Horní Nětčice či Kokory (Šebela 1999, 61–62, 55, 74, 129–133, Pl. 15: 1, 137: 2, 3, 144: 7, 89: 3, 90: 4, 91: 3).

Literatura

- Diviš, J. 2004: Archeologické nálezy od osady Kudlov u Sušic, okr. Přerov. *Archeologie Moravy a Slezska* IV, 16–20.
- Pavelčík, J. 1985: Sídliště u Sušic – Kudlova (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 1983, 108.
- Přichystal, A. 2009: *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.
- Schenk, Z. 2021: Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 62(1), 220.
- Schenk, Z., Cibulka, D., Vlach, M. 2021: *Pravěké až středověké osídlení katastru obce Sušice u Přerova ve světle archeologických pramenů*. Sušice: obec Sušice.
- Šebela, L. 1999: *The Corded Ware Culture in Moravia nad in the Adjacent Part of Silesia (Catalogue)*. *Fontes Archaeologiae Moraviae* XXIII. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně.

Summary

A Late Eneolithic polished stone battle-axe made of serpentine (Fig. 19) was found during a surface survey in “Dílnice” field (plot No. 818/1), Sušice u Přerova cadastral area, Přerov District. Geologically, the source of raw material of this battle-axe could be found in Gogolów–Jordanów serpentine massif in southern Poland. The serpentine was mined in Lower Silesia mainly in the Late Stone Age.

Zdeněk Schenk, Antonín Přichystal

Velké Hoštice (okr. Opava)

Ul. Mírová, parc. č. 429, 428/2, 427/3.

Eneolit. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Slezské zemské muzeum, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.9338283N, 17.9746700E

V březnu roku 2021 proběhl na katastru Velkých Hoštic záchranný archeologický výzkum při výstavbě rodinného domu. Při zemních pracích byly zjištěny archeologické situace v počtu 14 objektů (9 zásobnicových jam – z toho jedna možná pec, 3 sídlištní jámy – jedna možná okraj hlínku, 1 kůlová jáma, 1 žlábek), které náležely dvěma horizontům osídlení, a to lengyelské kultuře a době bronzové (viz oddíl Doba bronzová).

Literatura

Neuveдено.

Summary

A rescue archaeological excavation conducted in Velké Hoštice (Opava District) prior to the construction of the family house uncovered a settlement from the Lengyel culture.

Jiří Juchelka, Ondřej Klápa, Marek Pietoň

Vlčnov (okr. Uherské Hradiště)

„Hýblův kříž“, parc. č. 4575/194, 3565/3.

Badenská kultura. Sídliště. Skupina/sít' sond. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0108128N, 17.5905033E

Na úseku nově budované cyklostezky podél silnice z Vlčnova směrem na Uherský Brod bylo po skrytí ornice zachyceno několik sídlištních objektů a mocná jedolitá kulturní vrstva,